

HESTMANN STRANDTIND REINBEITEDISTRIKT
c/o Kurt Jørgen Gaup
Nesnaveien 1020
8725 UTSKARPEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2021 - Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt v/Kurt Gaup - Rana

Statsforvalteren viser til telefonsamtale og e-post fra Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt v/Kurt Gaup den 29. desember 2021 om gaupeaktivitet i distriktet. Tilsagn om akuttmidler ble formidlet per telefon, og dette brevet må anses som et formelt vedtaksbrev i saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 10 000,- til Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke direkte utgifter i form av drivstoff til snøskutere ved bruk til intensiv gjeting/samling/flytting av rein og lønn til innleid mannskap i beiteområdet i perioden 29.12.2021 – 07.01.2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Reinbeitedistriktet søker om akuttmidler for å intensivere gjeting, samt effektiv samling og flytting til vinterbeite. Reinen befinner seg på halvøya Straumen, øst for Utskarpen og der ble det påvist tap av rein til gaupe den 12. desember 2021. Reineier opplyser om stor gaupeaktivitet på halvøya, noe som har ført til stor uro og spredning i flokken. Det er registrert spor fra enkeltdyr og familiegrupper av gaupe nært skadeområdet vinteren 2020/2021, samt spor at enkeltdyr den siste måneden.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som blant annet skal brukes til intensiv gjeting eller samling/flytting av rein som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. Statsforvalteren vurderer ut fra den registrerte gaupeaktiviteten i området, funn av kadaver, samt at det pga. føreforhold tar tid å samle rein for flytting, er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler. I samsvar med samtale med distriktet, gir vi tilskudd til å dekke direkte utgifter i form av drivstoff til snøskutere og lønn til innleid mannskap i beiteområdene.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn ut over det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke drivstoffkostnader knyttet til evt. merarbeid som reineier selv gjør, eller til å leie inn ekstra gjeter/ekstra mannskap.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomført (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal leveres rapport i [søknadssenteret](#) innen **1. mars 2022**. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nummer og fakturer for arbeidet) eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom det ikke etterregistreres søknad i søknadsfristen innen fristen eller rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostanden med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i minst 10 år eller iht. Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn, Nordland

Mattilsynet, region nord

Rana kommune

SALTFJELLET REINBEITEDISTRIKT
c/o Per Thomas Kuhmunen
Saltfjellveien 2086
8255 RØKLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i Saltdal - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad om skadefelling av gaupe mottatt den 4. januar 2022 fra Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Thomas Kuhmunen.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår søknad om skadefelling av gaupe. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Grunnlag for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldlovens §§ 18 og 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28. mai 2021 om *kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble Statsforvalteren i Nordland gitt myndighet til å vurdere betinget skadefelling innenfor en kvote på fire gauper innenfor tidsrommet 01.06.2021 – 15.02.2022. Per i dag er denne kvoten ikke belastet.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9. Føringerne i regional forvaltningsplan vektlegges og det kan bare gjennomføres skadefelling dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for framtidige skader og
- d) muligheten til å gjennomføre forebyggende tiltak.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid, rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. I vedtatt forvaltningsplan står det at ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe skal følgende forvaltningsprinsipper ligge til grunn:

2.2.2. (...) *Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*

- 2.2.3. *Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.*
- 2.2.5. *Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområdet for gaupe må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensiale og muligheter for tilpasninger.*
- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindrifsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensial; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning konkretiseres gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Gaupebestanden i Nordland

Vi viser til siste rapport om gaupe fra overvåkingsprogrammet, NINA rapport 2011, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Vi viser også til vurderinger gjort i Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av 28. mai 2021 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

I region 7 (Nordland) er det fastsatt et bestandsmål på 10 ynglinger av gaupe. Det er i den siste treårsperioden (2019, 2020 og 2021) registret hhv. 5,5, 11 og 10 familiegrupper i fylket. Bestanden har altså ligget på og så vidt over bestandsmålet de to siste årene, men treårsnittet er 8,8 og dermed under bestandsmålet.

Registreringssesongen varer fra 1. oktober til og med februar måned. Vinteren 2020/2021 ble det registrert en gaupefamilie ved Misvær/Skjærstad og en gaupefamilie i indre Salten, Junkerdalen. Så langt inneværende registreringssesong er det ifølge data i Rovbase per 6. januar, i Saltdal registrert flere spor/bilder av gaupefamilier i områdene mellom Jarbrudalen og Graddis.

Det foreligger betydelig kunnskap om det samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Siden 2019 er det registrert fem døde gauper i Saltdal eller i nærheten av Saltdal; to felt på skadefelling i hhv. 2020 og 2021, en felt på kvotejakt i 2021 i Saltdal og to felt på skadefelling i Bodø kommune (Misvær) i 2019.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Søknaden

Søknaden gjelder skadefellingstillatelse av gaupe i området vest for E6 i Saltdal kommune på grunn av påviste tap av rein til gaupe. Distriktsleder opplyser om at de praktiserer spredt beitebruk, og at det derfor er vanskelig å gjennomføre effektive forebyggende tiltak. De dokumenterte tapene befinner seg i områder som brukes til vinterbeite, samt at de også grenser til distriktets kalvingsland.

Videre opplyses det om at distriktet opplever hardt rovdyrpress da store deler av distriktet befinner seg i rovdyrprioritert område for bjørn og jerv, samt at det i 2021 var registrert fire gaupeynglinger i eller i umiddelbar nærhet til distriktet. Distriktsleder refererer til ressursregnskapet for 2020/2021 som viser at de har det høyeste totaltapet av samtlige reinbeitedistrikt i Nordland, samt en produksjon som ikke kan kalles for en levedyktig næringsvirksomhet.

Det vises til at Miljødirektoratet har fastsatt en kvote for jakt på gaupe i 2022 i Nordland på fire dyr, hvorav én kan felles i Saltdal. Distriktsleder konkluderer derfor med at gaupebestanden er stabil og at felling av ett dyr ikke vil påvirke bestanden nevneverdig.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge SNO og Rovbase er det i Saltdal kommune de tre siste månedene registrert 11 tapte rein, hvorav fem er påvist tapt av gaupe, en med status «*usikker*» gaupe, tre er påvist tapt av jerv, en påvist tapt til ukjent fredet rovilt og en med skadeårsak «*annet*». Samtlige påviste tap til gaupe, samt tapet med status «*usikker*» gaupe er knyttet til området det søkes om skadefellingstillatelse i. Fire av disse tapte dyrene ble funnet i tidsintervallet fra 22. desember til og med 4. januar.

I brev av 28. mai 2021 om *kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn 2021/2022*, ble Statsforvalteren i Nordland gitt myndighet til å vurdere betinget skadefelling innenfor en kvote på fire gauper innenfor tidsrommet 01.06.2021 – 15.02.2022. Det er imidlertid i direktoratets vedtak satt vilkår om at «*Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulig for å unngå felling av voksen hunngaue, være iverksatt*».

Dokumenterte spor etter familiegruppe i og nært det aktuelle skadeområdet og direkte ved en av de gaupedrepte reinene, gjør at vi legger til grunn at det er sannsynlig at en vesentlig del av tapet til gaupe kan være forårsaket av en familiegruppe. I tillegg er det erfaringsmessig vanskelig å gjennomføre skadefelling på eventuelle enkelt dyr i områder hvor det oppholder seg familiegrupper.

På bakgrunn av dette avslår derfor Statsforvalteren søknaden om skadefelling av gaupe i Saltdal kommune. I en eventuell klagebehandling vil direktoratet som klageinstans kunne ta stilling til hvorvidt det skal åpnes for skadefelling uten nevnte vilkår om å ikke jakte på familiegrupper.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljøvedtak.no) og ved utsendelse til adresselista på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Nordland Bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
Nordland Sau og Geit
Norges Naturvernforbund, Nordland
Rovviltnemnda i Nordland
Statens Naturoppsyn, Nordland

BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT
c/o Tor Enok Larsen Austfiplingdalsvegen 490
8685 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2022 - Byrkije reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad den 26. januar 2022 fra Byrkije reinbeitedistrikt om akutte tapsforebyggende tiltak. Vi viser også til telefonsamtale med Tor Enok Larsen den 25. januar om rovviltsituasjonen på vinterbeiteområder i Nordmaling kommune i Sverige.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 15 000,- til Byrkije reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke lønn til innleid mannskap i vinterbeiteområdene i Nordmaling kommune i Sverige i perioden 27. januar til 6. februar 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Distriktet melder om aktivitet av gaupe i vinterbeiteområder i Sverige. I følge Rovbase 3.0 er det registrert fem påviste tap til gaupe i disse områdene, funnet den 24. og 25. januar. Distriktet søker om tilskudd for å leie inn ekstra gjeter i området for både å avdekke og forebygge ytterligere tap.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til intensiv gjeting som forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. Ut fra påviste tap i områder vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår for tilskuddet

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn ut over det reieneier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver, og skal derfor brukes til å leie inn ekstra gjeter/ekstra mannskap.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.

- Det skal leveres rapport i søknadssenteret innen 1. mai 2022. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nr. og fakturerer deg for oppdraget), eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende relevant regelverk.

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Du/dere må oppbevare bilagene til regnskapet for tiltaket i tråd med bokføringslovens generelle regler om bilag.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Statsforvalteren og/eller Riksrevisjonen kan kontrollere om tilskuddet er brukt i tråd med betingelsene for å få tilskudd og vilkårene knyttet til tilskuddet.

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Mattilsynet Region nord
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn Nordland
Länsstyrelsen i Västerbotten

BINDAL KOMMUNE
Oldervikveien 5
7980 TERRÅK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tillatelse til skadefelling av gaupe - Bindal kommune

Statsforvalteren viser til telefonsamtale og muntlig søknad fra Bindal kommune den 18 februar 2022 om tillatelse til skadefelling av gaupe på grunn av tap av rein. Vi viser også til telefonsamtale samme dag med Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt v/Nils Johan Kappfjell om samme sak.

Vedtak

- Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 tillatelse til skadefelling av én (1) gaupe i deler av Bindal kommune i Nordland og deler av Leka og Nærøysund kommuner i Trøndelag innenfor nærmere angitte vilkår.*
- For å effektivisere fellingsforsøket, gis dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode og gjelder for inntil fire (4) snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.*
- Statsforvalteren gir hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 dispensasjon til skadefelling av gaupe innenfor Blindkjølen naturreservat. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode.*

Vedtaket er gjort i samråd med Statsforvalteren i Trøndelag.

Vilkår

- Fellingstillatelsen gjelder felling av én gaupe i tidsrommet 19.02.2022 til og med 28.02.2022.

Fellingsområdet er avgrenset til følgende to områder:

- Hele Bindal kommune sør for Bindalsfjorden og vest for rett linje mellom Urdvollvatnet og fjelltoppen Skatrollet/Njåemelentjahke (981 moh) på fylkesgrensa mot Trøndelag.
- Hele øya Austra i Bindal, Nærøysund og Leka kommuner.

2. Fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.
3. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på SMS til vakttelefon 47829091. Melding skal inneholde kort oppsummering av aktivitet i fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av bjørn og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager er det ikke nødvendig å sende SMS-rapporter før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegerere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.04.2022, sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter ved bruk av [søknadsskjema for refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner](#).
4. Bindal kommune er ansvarlig for fellingsforsøket og oppnevner deltakere på fellingslaget. Det skal også oppnevnes fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Statsforvalteren før fellingsforsøket starter. Alle som deltar på fellingslaget, må være kjent med dette vedtakets innhold. Fellingsleder er ansvarlig for å gjøre brevet kjent for fellingslaget. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.
5. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
6. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
7. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
8. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
9. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.

10. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betingende fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil ti (10) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Region 7 (Nordland) og region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) fikk tildelt en kvote på tre (3) gauper hver. Det er så langt ikke felt gaupe på denne kvoten, verken i Nordland eller Trøndelag. Gauper som felles på eventuell kvotejakt, skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars), skal belastes jaktkvoten i regionen. Nordland har per 18. februar igjen to gauper på jaktkvoten, hvorav to kan være voksne hunngauper. Trøndelag har per 18. februar igjen fem gauper på jaktkvoten, hvorav to kan være voksne hunngauper.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Siden skadeområdet er innenfor både region 7 – Nordland og region 6 – Trøndelag og Møre og Romsdal har vi gjort en samlet vurdering i samarbeid med Statsforvalteren i Trøndelag.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Ingen av disse var registrert i Bindal. Imidlertid er det registrert spor etter familiegruppe av gaupe ved Åbygda i Bindal kommune i februar 2022. I NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er for Nordland på 10,6 familiegrupper, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA Rapport 2011).

I region 6 ble det ifølge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 2011 registrert 18 ynglinger av gaupe før jakt i 2021. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Det er registrert henholdsvis 15,5, 15 og 18 familiegrupper av gaupe før jakt i region 6 i henholdsvis 2019, 2020 og 2021. Dette gir et gjennomsnitt på 16,2 familiegrupper i perioden 2019-2021 for regionen. NINAs prognosemodell og foreløpig bestandsstatus viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe før jakt også i 2022.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Antall døde gauper registrert i Trøndelag inneværende jaktår (per 18. februar 2022) er 25. Tilsvarende i Nordland er to døde gauper

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA Rapport 2011, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 og for rovvilt region 6, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Vi anser kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Siden 10. januar 2022 er det funnet fem reinkadaver, hvorav fire av disse er påvist tapt til gaupe. To er funnet på halvøya Austra i Leka kommune i Trøndelag den 17. og 18 februar og to er funnet i Åbygda den 10. januar og 17. februar i Bindal kommune. De gaupedrepte reinene er funnet på ulike deler av vinterbeite i reinbeitedistriktet.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området. Ifølge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge er det foreslåtte skadefellingsområdet på Trøndelagssiden utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i region 6.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle skadeområdet er vinterbeite for reineiere i Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt. Reineierne melder om stor aktivitet av gaupe i områdene, og at rovdyrene i tillegg til direkte tap, også forårsaker uro.

Skadenes omfang og utvikling

Så langt i vinteren 2021/2022 er det registrert åtte reinkadaver i Rovbase i områdene hvor distriktet har vinterbeite. Fem er tapt til gaupe, en er tapt til kongeørn, en er tapt til ukjent fredet rovvilt og to har status «usikker» ukjent. Den gaupetapte reinen er registrert i hovedsak i to områder; på halvøya Austra og i Åbygda, hvorav fire av de fem er funnet 17-18. februar. Vi vurderer at omfanget av påviste skader forårsaket av gaupe i de aktuelle områdene og utviklingen de siste dagene tilsier at tiltak må iverksettes for å stoppe en pågående skadesituasjon.

Potensialet for fremtidige skader

To siidaandeler har reinen i felles vintergruppe på halvøya Austra og distriktet har en felles flokk ved Åbygda. Med bakgrunn i påviste tap til gaupe og fredet rovvilt denne vinteren, funn av ferske tap påvist drept av gaupe, kunnskap om gaupebestanden i området og omfanget av beitedyr i området, vurderer vi at det vil være potensial for fremtidige skader forårsaket av gaupe.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap av rein til gaupe der gaupe og rein oppholder seg i samme område. Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap til gaupe i vinterbeite til reindriften og tapene kan bli betydelige. Når det oppstår omfattende tap som i denne situasjonen, vurderer vi at det ofte ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å iverksette fellingsforsøk.

Statsforvalteren anser det derfor ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Oppsummering

Funn av fire ferske tap til gaupe innenfor et avgrenset område tyder på at situasjonen er vedvarende og at nye tap kan forventes å oppstå de nærmeste dagene. Statsforvalteren vurderer at det er riktig å gi tillatelse til skadefelling, og at fellingsforsøk styres mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe. Bruk av viltkamera, sporhund og evt. postering ved ferskt kadaver gjør at man øker sannsynligheten for å felle det individet som har forårsaket skaden.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at det er grunnlag for å innvilge søknad om skadefelling av 1 gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Vi legger vekt på at det er påvist flere tap innenfor et avgrenset område og at deler av

skadeområdet er utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i region 6. Videre vektlegger vi at fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Bindal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det er svært vanskelig å lykkes med skadefelling på gaupe, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av gaupe i skadeområdet.

Skadefelling innenfor Blindkjølen naturreservat

Blindkjølen naturreservat ligger innenfor fastsatt fellingsområde, hvor Statsforvalteren er vernemyndighet.

Lovgrunnlag

Blindkjølen naturreservat ble vernet 4. desember 1992. Statsforvalteren i Nordland er forvaltningsmyndighet. De fullstendige verneforskriftene for områdene er tilgjengelig på www.lovdata.no. Følgende bestemmelser er relevante for denne saken:

- Kap. III. Formålet med vernet er å bevare et barskogområde som er lite påvirket av menneskelig aktivitet, og som har et særpreget planteliv og stor variasjon i vegetasjonsutformingen.
- Kap. IV pkt. 2: Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse.
- Kap. V pkt. 4: Bestemmelsene i kap. IV er ikke til hinder for jakt og fiske.
- Kap. VIII: Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften når formålet med vernet krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser og undervisning, videre for arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i spesielle tilfeller, dersom det ikke strider mot formålet med vernet.

Bestemmelsen i kap. VIII er erstattet av naturmangfoldlovens § 48, jf. Nml. § 77. Naturmangfoldloven § 48 første ledd lyder slik: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

Kap. V slår fast at vernebestemmelsene ikke er til hinder for jakt og fiske. I og med at skadefelling ikke anses som vanlig jaktutøvelse vil unntaket i kapittel IV pkt. 2 ikke omfatte skadefelling, og eventuell skadefelling innenfor reservatets grenser må ha egen dispensasjon fra verneforskriften.

Vurdering og begrunnelse

Gaupe beveger seg over store arealer. Felling av gaupe skjer oftest ved bruk av drivende hunder og postering ved strategiske passasjer i terrenget. Blindkjølen naturreservat ligger sentralt i det angitte fellingsområdet og i terreng som det kan være hensiktsmessig å bruke i et fellingsforsøk. Statsforvalteren vurderer at skadefelling av gaupe ikke vil påvirke verneverdiene i naturreservatet. Verneverdiene er knyttet til et barskogområde som er lite påvirket av menneskelig aktivitet, og som har et særpreget planteliv og stor variasjon i vegetasjonsutformingen. Fellingsforsøket medfører ingen hogst eller påvirkning på skog eller planter, men kan virke forstyrrende på dyre og fugleliv. Skadefellingen skjer på snøføre i mars og påvirkningen ansees som liten.

Vi viser også til at gjeldende praksis er at behovet for skadefelling av rovvilt sees i forhold til gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften, noe som er i tråd med intensjonene i St.meld nr. 62 (1991-92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.

Med bakgrunn i det overnevnte vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge dispensasjon for skadefelling av gaupe innenfor Blindkjølen naturreservat. Vedtaket er hjemlet i naturmangfoldloven § 48. Dispensasjonen er i tid og omfang begrenset likt med tillatelse til skadefelling etter bestemmelsene i rovviltforskriften. *Merk at denne dispensasjonen kun gjelder selve fellingen av gaupe, ikke bruk av motorkjøretøy i verneområdet.*

Naturmangfoldloven §§ 8-12 er brukt som retningslinjer for vår vurdering.

Motorferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket

Statsforvalteren kan ved vedtak om skadefelling av rovvilt i medhold av rovviltforskriften § 9, sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling/jakt- og fangstmetoder.

Viltloven § 21 forbyr bruk av motorkjøretøy til blant annet lokalisering av vilt. Effektiv sporing i fellingsområdet er viktig for å øke sjansene for å lykkes med fellingsforsøket, og for å øke sjansene for å felle det skadegjørende individet. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fastsatt fellingsperiode. Dispensasjonen gjelder for inntil fire snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.

Forfølgelse og avledning av viltets oppmerksomhet med snøskuter er ikke tillatt, og det er heller ikke lov å felle vilt fra snøskuter. Våpen skal være forsvarlig nedpakket under kjøring, jf. § 22-8 i våpenforskriften.

Dersom det skal brukes motorkjøretøy i utmark, er det også nødvendig med kommunens tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdsselforskriften). Slik tillatelse kan kommunen gi i medhold av motorferdsselforskriften § 6.

Vi gjør oppmerksom på at den enkelte grunneier har anledning til å nekte kjøring selv om det er innhentet dispensasjon fra kommunen og selv om Statsforvalteren har åpnet for bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor.

Vi gjør også oppmerksom på at det ikke er åpnet for bruk av motorkjøretøy innenfor Blindkjølen naturreservat.

Økonomiske rammer for fellingsstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 70 000,-**. Maksimal døgnatts per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnatts/timesats, skal det beregnes feriepenge og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rowiltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 00,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Bindal kommune

Foreningen Våre Rovdyr

Leka kommune

Mattilsynet, region nord

Miljødirektoratet

Naturvernforbundet, Nordland

Nordland bonde- og småbrukarlag

Nordland bondelag

Nordland politidistrikt

Nordland reindriftssamer

Nordland sau og geit

Nærøysund kommune

Roviltnemnda region Nordland

Statens naturoppsyn, Nordland

Statsforvalteren i Trøndelag

Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt

VOENGEL NJAARKE REINBEITEDISTRIKT
c/o Nils Johan Kappfjell Majavassvegen 79
8685 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt - Bindal

Statsforvalteren viser til telefonsamtale med Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt v/Nils Johan Kappfjell den 23. og 25. februar 2022 om rovviltsituasjonen i distriktet.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 30 000,- til Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke direkte utgifter i form av drivstoff til snøskutere og lønn til innleid mannskap i beiteområde i perioden 25. februar til 18. mars 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Reinbeitedistriktet søker om akuttmidler for å intensivere gjeting av rein på grunn av rovviltsituasjonen i distriktet. Flere av distriktets siidaer har deler av reinen sin i en felles flokk i Åbygda i Bindal. Distriktet opplyser om stor aktivitet av gaupe i område, samt at det er påvist tap av fire rein tap til gaupe, ett tap til ukjent freda rovvilt og ett tap med status «usikker» ukjent i samme område i tidsperioden fra 10.01.2022 – 25.02.2022. Det er registrert flere spor av familiegruppe av gaupe i området den siste måneden.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. Dette er midler som blant annet skal brukes til intensiv gjeting eller samling/flytting av rein som et forebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. Statsforvalteren vurderer ut fra den registrerte gaupeaktiviteten i området og funn av kadaver at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler. I samsvar med samtale i distriktet, gir vi tilskudd til å dekke direkte utgifter i form av drivstoff til snøskutere og lønn til innleid mannskap i beiteområde.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn ut over det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke drivstoffkostnader knyttet til evt. merarbeid som reineier selv gjør eller til å leie inn ekstra gjeter/mannskap.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal leveres rapport i [søknadssenteret](#) innen **1. mai 2022**. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nummer og fakturer for arbeidet) eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom det ikke etterregistreres søknad i søknadssenteret innen rapporteringsfristen eller rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan også føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende regelverk.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt når det er sendt inn rapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnaden med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet krever tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsom har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i minst 10 år eller iht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordlands, Stat

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn, Nordland

Mattilsynet, region nord

Bindal kommune

Bindal kommune
Rådhuset
7980 Terråk

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling på gaupe - Bindal kommune

Statsforvalteren viser til søknad av 1. mars 2022 fra Bindal kommune på vegne av Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt v/Nils Johan Kappfjell om tillatelse til skadefelling av gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling av gaupe i Bindal kommune

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlaget og kvote for betingede fellingstillatelser

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldlovens §§ 18 og 17, jf. rovviltforskrifta § 9.

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalteren i Nordland myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil tre (3) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Det er per 2. mars felt én gaupe på denne kvota. Gauper som felles på kvotejakt skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars) skal derimot belaste jaktkvoten i regionen. Den 19. februar 2022 ble det felt en gaupe på skadefelling på grunn av tap til rein i Bindal kommune. Den felte gaupa belasta derfor den ordinære jaktkvota, og dette har resultert i at det kun er igjen én gaupe på jaktkvota, i Narvik kommune.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9. Føringsene i regional forvaltningsplan vektlegges og det kan bare gjennomføres skadefelling dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) Områdets betydning som beitemark,
- b) Skadens omfang og utvikling
- c) Potensialet for framtidige skader og
- d) Muligheten til å gjennomføre forebyggende tiltak.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid, rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke trues bestandens overlevelse. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe, skal følgende forvaltningsprinsipper ligge til grunn:

- 2.2.2. (...) Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.
- 2.2.3. *Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.*
- 2.2.5. *Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområde for gaupe må forholde seg til at de driver nærnig i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensialet og muligheter for tilpasninger.*
- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensial; 3. gaupebestanden i området; og 4. om bestandsmål er oppnådd.*

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning konkretiseres gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Ingen av disse var registrert i Bindal. Imidlertid er det registrert spor etter familiegruppe av gaupe i område Osen/Åbygda/Åbjøra i Bindal kommune inneværende registreringssesong. NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er på 10,6 familiegrupper i Nordland, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA rapport 2011). Statsforvalteren vurderer at kunnskapsgrunnlaget om gaupas bestandssituasjon er lagt til grunn, jf. § 8 i naturmangfoldloven.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler, skjer avgangen på gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Siden 2019 er det registrert fem døde gauper i Bindal kommune eller nærliggende områder; to felt på skadefelling i 2019 og 2020 i Bindal kommune, en felt på kvotejakt i Bindal kommune i 2021, en felt på kvotejakt i Nærøysund kommune og en felt på skadefelling i Bindal kommune i 2022.

Søknaden

Søknaden gjelder tillatelse på skadefelling av gaupe i Bindal kommune etter tap av rein til gaupe. Bindal kommune søker på vegne av Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt. I området Osan/Åbygda/Åbjøra er det siden 10. januar 2022 registrert syv reinkadaver, hvorav fire er påvist tapt til gaupe, en påvist tap til ukjent fredet rovvilt, en er tapt til ulykke og en rein med status «*usikker*» ukjent. Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt viser til at det er dokumentert spor av flere familiegrupper av gaupe i skadeområdet.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle område er vedtatt i forvaltningsplanen som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurdering av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Den 19. februar fikk Bindal kommune tillatelse til å felle én gaupe på skadefelling i deler av Bindal kommune i Nordland og deler av Nærøysund og Leka kommuner i Trøndelag på grunn av tap av rein til gaupe på halvøya Austra og i området det nå søkes om skadefelling. Gaupa ble felt samme dag på halvøya Austra innenfor fylkesgrensa til Nordland. Vi er også kjent med at det er felt gaupe på kvotejakt ved Foldereid i Nærøysund kommune noen dager før i forbindelse med årets kvotejakt.

I Rovbase er det inneværende registrerings sesong på gaupe registrert spor av familiegruppe ved tre anledninger i området det søkes skadefelling i. Sporene ble observert i forbindelse med kadaverobduksjon og den 25. februar ble det gitt tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet i denne sammenheng. Videre er det i tillegg til sporobservasjonene i Bindal, registrert spor etter familiegruppe nordvest i Nærøysund kommune i Trøndelag i desember 2021. Det er Rovdata som gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i Norge beregner antall familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner gjort under registrerings sesongen basert på etablerte avstandsregler. Resultatene fra vinterens registreringer blir publisert i mai/juni.

Ut fra kunnskap om gaupebestanden i området, og mengden rein i utmarka vurderer vi at det foreligger et potensiale for ytterligere tap. Etter en samlet vurdering finner vi det imidlertid ikke riktig å iverksette skadefellingsforsøk på gaupe i dette området nå. Vi legger vekt på nåværende tapssituasjon, iverksatte akutttiltak, kunnskapen om gaupebestanden i området og Nordland som helhet og tilgrensende områder i Trøndelag, det aktuelle områdets status i forvaltningsplanen, samt at det allerede er felt to gauper i forbindelse med skadefelling og kvotejakt i kommunen og nærliggende område. Det har ikke vært påvist tap til gaupe siden 22. februar i skadeområdet, og en evt. skadefelling nå vil være vanskelig å rette mot et bestemt skadegjørende individ, men heller bærer preg av bestandsregulering. Skadefellingsforsøk på gaupe i området kan være aktuelt dersom

tapssituasjonen utvikler seg og hvor det kan være mulig å rette skadefelling mot en aktuell skadevolder.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
Seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland bondelag
Nordland reindriftssamers fylkeslag
Nordland sau og geit
Naturvernforbundet, Nordland
Rovviltnemnda i Nordland
Statens naturoppsyn, Nordland

BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT
c/o Tor Enok Larsen Austfiplingdalsvegen 490
8685 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader - Byrkije reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad av 28. februar 2022 fra Byrkije reinbeitedistrikt om akutte tapsforebyggende tiltak på grunn av tap av rein til jerv. Vi viser også til telefonsamtaler med Tor Enok Larsen om rovviltsituasjonen ved gjenværende småflokker av rein som beiter i Børgefjell.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 40 000,- til Byrkije reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til lønn til innleid mannskap og evt. drivstoff til snøskutere i forbindelse med samling og flytting av rein til mindre rovviltutsatte områder i perioden 3-10. mars 2022.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Distriktet melder om jerveaktivitet i gjenværende småflokker som ikke ble med i hovedsamling tidligere i vinter. Ifølge Rovbase 3.0 er det registrert seks rein påvist tapt til jerv og ukjent fredet rovvilt i Børgefjell i perioden fra 18. februar til 1. mars. Distriktet søker derfor om tilskudd til samling og flytting av rein til mindre rovviltutsatte områder. Distriktet har i tillegg til søknad om akuttmidler, søkt om skadefelling av jerv til Miljødirektoratet som rette myndighet samme dag.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte situasjoner. I kommentarene til forskriften § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt står det blant annet: «For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året, samt hvilken rovviltart som er til stede i beiteområdet. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreducerende effekt.

Flere av tiltakene nevnt under bokstav a og b kan ha karakter av å være akutt tiltak, i konkrete skadesituasjoner. Slike tiltak skal avklares direkte med Statsforvalteren, jf. kommentarene til § 4. For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stede:

- *det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rowilt*
- *potensialet for fremtidig og vedvarende skade må være til stede*
- *skadesituasjonen må være akutt og pågående»*

Som direkte tapsreduserende tiltak regnes blant annet flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder. Ut fra skadesituasjonen i området vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår for tilskuddet

- FKT-midlene skal brukes til innleid hjelp og evt. direkte utgifter knyttet til samling og flytting av rein fra Børgefjell.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal leveres rapport i søknadssenteret **innen 1. mai 2022**. Rapporten skal inneholde logg fra innleid gjeter og utgifter skal dokumenteres med faktura fra gjeter (forutsetter at gjeter har eget org.nr. og fakturerer deg for oppdraget), eller ved lønnsutbetaling.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og/eller reindriftingslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor gjeldende relevant regelverk.

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Du/dere må oppbevare bilagene til regnskapet for tiltaket i tråd med bokføringslovens generelle regler om bilag.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Statsforvalteren og/eller Riksrevisjonen kan kontrollere om tilskuddet er brukt i tråd med betingelsene for å få tilskudd og vilkårene knyttet til tilskuddet.

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Hattfjelldal kommune
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn, Nordland